

[Kjeld Olesen]

Ungdomsarbejdsløsheden, der sammen med de langtidsledige er det mest tragiske indslag i arbejdsløsheden, bekæmpes, som vi også hørte, med milliardbeløb af stat og kommuner i fællesskab. Hertil kommer den efterlønsordning, der nu er en realitet. Man er i fuld gang med jobtilbud til de langtidsledige, der er ved at falde for 26 ugers reglen. Og for at tage det helt aktuelle ved vi, at arbejdsministeren kommer med et forslag, således at ca. 2.000 reddes ved, at man forlænger fristen til 1. april næste år. Vi kan snart forvente den forbedrede statistik, der skal give øgede muligheder for arbejde. Der forestår en effektivisering af arbejdsformidlingen. Jeg synes, at der – og det er ikke, fordi arbejdsministeren er min partifælle – er grund til at rose arbejdsministeren for de mange initiativer, han har taget på så kort tid.

Der er efterhånden tale om en stigende vished om, at vi ikke kun kan forlade os på de bedre konjunkturer derude og tro, at det alene løser problemet. Vi ser daglig konsekvenserne af den teknologiske udvikling i form af mindre behov for menneskelig arbejdskraft. Det er en udvikling, som vi må forsøge at styre, men som vi ikke kan standse.

Derfor melder der sig to hovedspørgsmål. For det første: hvordan kan vi fordele arbejdet mellem os? For det andet: hvordan ligger mulighederne for at skaffe nye job? Regeringen har jo et særligt udvalg i arbejde, der beskæftiger sig med fordelingen af arbejdet. Dette udvalg kom jo med oplægget til efterlønsordningen og er nu i gang med at undersøge, om vi gennem afskaffelse eller nedbringning af overarbejde kan trække flere væk fra arbejdsløshedskøen. Vi ved, at der på andre måder er taget initiativer, f. eks. har finansudvalget rettet henvendelse til de forskellige styrelser og i administrationen for dér at få nedtrappet overarbejde og skabt muligheder for at få flere i arbejde. Jeg vil i den forbindelse også nævne, at vi jo desværre af et flertal her i folketinget blev stoppet, da vi kom med vort forslag om, at EFG-elever skulle have løn i basisåret.

Jeg vil også nævne, at vi jo har fået oplægget U 90, der taler om en 12-årig grunduddannelse og mulighed for uddannelse i arbejdstiden. Begge dele betyder, at arbejdsløsheden svinder ind, dels fordi de unge ikke

så hurtigt kommer ind i den, dels fordi flere kommer i arbejde.

Vi har fra arbejdsministeren i redegørelsen fået mange oplysninger om områder, der kan sættes ind på. Der har været nævnt byfornyelse, der har været nævnt sanering, og der har været nævnt mange andre ting.

Spørgsmålet er, om der ikke inden for servicesektoren er et naturligt behov for mennesker til at påtage sig opgaver, der har med mennesker at gøre. I disse dage bringer pressen store reportager om visse plejehjem, hvor ensomheden hos de gamle ligefrem lyser ud af billederne. Det er ikke teknik, men mennesker, der er brug for her.

Jeg kan pege på lavere klassekvotienter, der betyder bedre kår for vore børn og flere arbejdspladser. Der er hele det område, der hedder genbrug, og som kun er i sin vorden.

Jeg har blot nævnt nogle ganske enkelte eksempler, og jeg ved, at nogle af disse bemærkninger ikke angår det, vi kalder dagsaktuel politik, og ikke indgår i den aftale, vi har med venstre, men vi finder i socialdemokratiet, at vi allerede nu må til at tænke ultraditionelle tanker, der rækker ind i en næste fase. For at undgå misforståelser vil jeg gerne føje til, at det at sætte ind på sådanne områder naturligvis har den forudsætning, at vi sideløbende med alt dette magter at holde vor økonomi i balance.

I 1930'erne havde vi også en stor arbejdsløshed, og her demonstrerede de arbejdsløse meget forståeligt i store skarer. I dag ser vi ikke sådanne demonstrationer, hvilket hænger sammen med, at samfundet viser en økonomisk solidaritet gennem arbejdsløshedsunderstøttelsen, der måske er den bedste i verden. Men det må ikke få os til at mindske opmærksomheden om problemet eller tro, at penge kan skjule de tragedier, der jo er arbejdsløshedens følgesvend.

Skal vi nå resultater, må vi erkende den virkelighed, vi lever i. Vi må således i dag i hvert fald leve med de økonomiske mekanismer, der virker i de vestlige industrisamfund, og hvor drivkraften jo er profit. Det er derfor, vi i denne situation må se i øjnene, at der er en sammenhæng mellem profit, investering og arbejdspladser. Jeg siger udtrykkelig i denne situation, for principielt kan vi ikke acceptere det, hvorfor vi trods modstand og for tiden stilstand, når det drejer sig om mulighederne her i folketinget, vil arbej-